

VICTOR PAVIC LUNDBERG

ZTRACENÉ LETO

OD AUTORA KRIMI
DOPAD

HOST

PŘELOŽILA
HANA ŠVOLBOVÁ

VICTOR PAVIC LUNDBERG

ZTRACENÉ LÉTO

BRNO 2024

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu
čl. 4 směrnice 2019/790/EU je bez souhlasu nositele
práv zakázána.

© 2023 Victor Pavic Lundberg

First published by Albert Bonniers Förlag, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

Cover photo and design by Miroslav Šokčić

Back cover picture from open sources

Translation © Hana Švolbová, 2024

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2024 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2179-1 (PDF)

ISBN 978-80-275-2180-7 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2181-4 (MobiPocket)

Ivanovi

— ČÁST I —

— PÁTEK —

JEDNA

Bylo druhého července a ve vzduchu se vznášela zlověstná nepohoda. V noci se do snů Danijely Mirkovičové vrátili kroutící se černí hadi a to mohlo znamenat jenom jedno.

Stane se něco špatného.

Probudila se zmáčená ledovým potem, zamotaná do vlhkého prostěradla, vstala z postele a chvíli zírala široce otevřeným oknem ložnice do ulice Valhallavägen. Danijela se přesvědčila, že to navzdory všemu *bude dobré léto*, a pak znovu usnula.

Když o více než dvanáct hodin později spěchala ulicí Kungsgatan, poprvé za celý den přestala dumat nad tím, co se stane.

Stihla udělat tři kroky po přechodu přes ulici Sveavägen, když na semaforu naskočila červená. Jakmile řidiči dostali zelenou, zvedla Danijela ruku k burácejícím motorům, které netrpklivě čekaly, až přejde. Jestli zatroubíš, skočím ti na kapotu, říkala si a rychle došla na protější chodník.

Danijela ještě přidala a zvedla hlavu. Stockholm se topil ve žhnoucím oranžovém večerním světle. Svisle zavěšená neonová cedule na fasádě kina Rigoletto působila v tom oparu nepatříčně.

V posledních týdnech se nad Švédskem usadila tlaková výše. Nebo *karibské vedro*, jak aktuální počasí překřtil Danijelin šéf Sigge Classon na včerejší titulní straně. Kdyby Danijela byla v Chorvatsku, nazvala by to *normální letní počasí*. Aspoň asfalt právě vypadal jako v její bývalé vlasti: lesklý jako zrcadlo a měkký. Ve Švédsku nikdo nezvládá teplotu nad třicet stupňů. *Poznej svého nepřítele*, říkával vždy tatínek Josip. Když bylo moc horko, zůstával doma se zataženými tmavými závěsy a vrčícím větrákem. Tady se všichni vyhrnou ven, jakmile zasvitne slunce, a opatří si zoufale růžovou, nerovnoměrně spálenou kůži. Není divu, že jsou lidé apatičtí a omdlévají.

Černé džíny se Danijele lepily na lýtka a v rozkroku. Jelikož šla rovnou z redakce, byla vlastně oblečená moc teple, protože tam platil zákaz šortek. Po sólokaprovi o pádu letadla na Medisu loni v zimě se směla milostivě vrátit do služby jako investigativní novinářka. Tuto pozici se neodvážila ohrozit dokonce ani ona. *Pokorná a milá* bylo heslo, které se snažila dodržovat co nejlépe.

Kolegové ji začali opět zdravít a někdy byla Danijela tak milá na rešeršistku Katarinu Sundmanovou, až po nich Sigge od zpravodajského pultu zvědavě pokukoval. Tohle všechno ale nebylo tak podstatné jako skutečnost, že jí odpustil Loa Bergman.

Když měla jeho, nikoho jiného nepotřebovala.

Danijela si hřbetem dlaně setřela z čela kapičky potu a z černé kabelky Fendi vytáhla telefon. Měla deset minut zpoždění.

Asi o sto metrů dál čekal na zahrádce restaurace v parku Humlegården její syn Anton. Už před půl hodinou jí poslal fotku dvou velkých piv s pěnou. Netrápilo ji, že pro Antona byla na tuhle schůzku až pátou volbou. Jeho kamarádi se nacházeli na Gotlandu nebo u Středozemního moře. Kdyby George Brink, Danijelin bývalý manžel a Antonův otec, nebyl na reportážní

cestě po východním pobřeží Ameriky, Anton by se určitě zeptal jeho.

Až do včerejška ani nevěděla, který den přesně se Anton vrátí do Švédska. Když žil v Austrálii, jejich vztah byl celou dobu rozporuplný a pokaždé, když se mu ozvala, jí připadalo, že ho ruší. Proto byla připravená, že Anton setkání odřekne, avšak fotka v telefonu byla důkaz, že tam opravdu sedí.

Dovolená nemohla začít lépe.

Ve výtahu cestou z budovy novin si zablokovala Siggeho číslo. Pokud její šéf bude něco chtít, bude si muset najít jiný komunikační kanál. Protože si Sigge obvykle žádné volno nebral, neustále hrozilo, že najde nějakou práci, přestože ví, že nesmí. Dovolenou měl, jenom když ho donutilo personální oddělení. Potom stejně seděl doma připojený k redakčnímu systému, připravený naskočit, kdyby se něco stalo. Důchod ještě počká.

Odpolední slunce páliho Danijelu do zátylku. V tom horku myslela na všechny volné dny, které ji čekají. Jako obvykle hodlala strávit všechny týdny doma ve čtvrti Östermalm.

Během oběda se nikdo z kolegů nezeptal, co bude dělat. Všichni asi předpokládali, že v létě odjíždí do Chorvatska. Existuje představa, že jakmile mají přistěhovalci možnost, vracejí se do svých domovin. Danijela nechápala, proč by to měla dělat. Už ji tam nic netáhlo a po e-mailu od odesílatele *Moonlight* měla další důvod se té zemi vyhýbat. Fotografie staré skupiny z války byla sofistikovanou výhrůžkou, že po ní někdo jde. Další e-mail nedostala už přes rok, ale nepříjemný pocit nezmizel. To proto se jí zdálo o hadech? Protože neznámý odesílatel chystá další tah?

Danijela zahlédla Houbu, památník ve tvaru trychtýře uprostřed náměstí Stureplan, a spatřila přechod. Letmo se podívala

vlevo. Ulice byla prázdná až na černé auto, které se k Danijele rychle blížilo. Špičatý symbol znala.

Tesla.

Určitě stálo skoro milion a pneumatiky se mu točily jako tichá ruleta. Na místě řidiče byla přes tónované sklo vidět jen bílá kšiltovka.

Za volantem pravděpodobně seděl namyšlený mladík. Ani nenaznačil, že by brzdil. Danijela si povzdechla. Tahle osoba se potřebuje naučit význam slov „dát přednost“. Do silnice vkročila stejně rychle, jako procházela po Kungsgatan.

Milovala zvuk ohlušujícího kvílení brzd, když ukázala, kdo je tady pánem. Tak je to správně.

V koutku oka se nejprve mihl stín, potom se ozvala rána a následně skřípění brzd.

Měla pocit, jako by pod ní někdo podtrhl zem. Celým tělem jí projela palčivá bolest.

Pak jenom tma, jenom ticho.

DVA

Loa Bergman seděl se skrčenýma nohama na širokém parapetu a díval se na Stockholm. Na ten velkolepý výhled si nikdy nezvykne. Aniž pohnul hlavou, mohl současně vidět zlatou korunu radnice a věž kostela Storkyrkan na Starém Městě.

Obloha vypadala jako žhavé uhlí.

Lou už teplo nebavilo. Když bylo přes třicet stupňů první týden, každý večer se zašel vykoupat do parku Tantolunden,

druhý týden přestal večeřet na terase a teď, během třetího týdne, ani nechodil ven.

Přestože byl byt desetkrát větší než Loův předchozí, Loa se zdržoval jen v omezené části. Především v knihovně, mezi všemi cizími hřbety knih. Tak mu to připadalo nejbezpečnější.

Poté co v práci zaklapl počítač a rozloučil se se všemi v redakci, prošel se domů městem. Svým městem. Letní večer bude úchvatný. Spousta kolegů oslaví prázdniny studeným pivem na zahrádce. Loa odmítl. Vymluvil se, že se musí sbalit na cestu do Skåne. V následujících týdnech mu na chatě v Kiviku bude dělat společnost jenom hromada knížek.

Nebyl však úplně upřímný.

Pravda byla taková, že nevěděl, jestli by dokázal odolat pokušení napít se alkoholu. Strávil dvanáct týdnů na odvykací klinice v hustých lesích v Bergslagenu. Tam se naučil, že klíčem ke zvládnutí neudu je vyhýbat se situacím, kde by riziko, že do toho spadne, bylo příliš vysoké. Být vystaven palčivým pohledům kolegů a servírce říct *jednu kolu, díky* mohlo přesně takovou situaci představovat. Jinou by bylo pozorovat dobře naplněné sklenice, sledovat, jak jejich obsah vyprazdňují žíznivá ústa, a poslouchat stále nesouvislejší hovor.

Místo toho se rozhodl být sám a popíjet britský čaj s citro-nem.

Začal s tím toho večera, kdy se nastěhoval do bytu ve čtvrti Mariaberget. Byla to pocta příteli, který byt Loovi odkázal. Danijela byla jediná, kdo věděl, že ho Loa teď vlastní, protože s ním seděla při soupisu pozůstalosti. Všem ostatním mlhavě tvrdil, že ho „dlouhodobě hlídá“. Dokonce ani jeho matka netušila, že se tam nastěhoval. Stejně by za ním nikdy nepřišla a bylo jen dobře, že neví, že její syn vlastní byt v ceně přes čtyřicet milionů,

vzhledem k tomu, co kdysi provedla s jeho úsporami. Když si povídali přes Facetime, vždy seděl před stejnou bílou zdí, aby si ničeho nevšimla. Navíc provedl dokonalý manévr pro případ, že by se navzdory všem předpokladům podívala na jeho trvalé bydliště. Díky několika výhrůžným e-mailům, které přišly po zveřejnění kontroverzního článku, se mu podařilo přes firemní bezpečnostní agenturu získat utajenou adresu.

Věci Henryho Mountbattena byly uloženy ve stovkách krabic pečlivě vyrovnaných v jídelně, jedné z místností, kterým se Loa vyhýbal. Danijela Loovi během jednoho víkendu pomohla věci starého diplomata odklidit, aby Loa získal pocit, že byt je jeho. Nad domácností se pořád vznášela Henryho energie, vůně a celá bytost a pravděpodobně bude trvat dlouho, než se to změní. Loa si často představoval, co se v tomto bytě odehrálo. Oslavy, večere, všichni ti muži, slavní, politici, kteří si připíjeli, povídali. Všechno velmi diskrétní a ohromně tajné.

Lou z myšlenek vytrhlo zavrčení. O kousek dál na podlaze uviděl na displeji *máma*. Nechal vyzvánění doznít. Dnes večer ne. Nechtěl riskovat, že přijde o ten klidný, úlevný pocit, který se mu rozšířil po těle, když ho čekalo několik týdnů volna.

Telefon se znovu rozvibroval. Jakmile Loa uviděl, že je to zase ona, záupěl. Seskočil z okna a zvedl iPhone. „Ahoj, mami.“

Po několika vteřinách ticha se ozvalo zalapání po dechu. Loovi se sevřel žaludek. Nesnášel špatné zprávy. Obzvláště když je přinášela Agneta Bergmanová. „Co se stalo?“ Soustředil se, aby mluvil klidně.

„Je pryč.“

„Kdo je pryč?“

„Byla tu policie a vyslýchala mě.“

„Ale kdo je pryč?“

„Julie.“

Julie?

Loovi se ulevilo, že to není nic horšího. Zadíval se na záliv Riddarfjärden. Jeho matka byla schopná udělat drama i z nejběžnějších událostí. Když kolem projelo hasičské auto, líčila to, jako že *málem hoří u ní*. Loa byl zvyklý analyzovat událost tak, že se matka uklidnila. „Kdo je to?“ zeptal se.

„Venčí Görana, když to nezvládám.“

„Takže mluvíš o někom, kdo ti hlídá psa?“

„Nejen že mi hlídá psa,“ povzddechla si. „Přece Julie, co bydlí o patro výš.“

Loa zkoumal motorový člun, který se v tmavě modré vodě pohyboval nebezpečně blízko kajaku. „Pryč je tvoje sousedka?“

„Jo. Ta, co se přistěhovala loni v létě.“ Následovaly zajímavé vzlyky. „Jsem tak nervózní.“

Takže se přistěhovala relativně nedávno. To vysvětlovalo, proč se o ni matka tolik stará. Agneta Bergmanová milovala nové vztahy, které mohla začít od nuly, mohla se tak ukázat z té nejlepší stránky. Určitě se zdálo, že je opravdu vtipná a protřelá. Osoba, na kterou se zaměřila, se rychle stala *nejlepším člověkem*, jakého Agneta znala, nicméně po navázání intenzivního vztahu se nejlepší člověk změnil v nepřítele na život a na smrt. Ti druzí vždycky něco udělali.

Jelikož tahle Julie už hlídala matčina psa, nejspíš se všechno seběhlo dost rychle. Jako obvykle. „Jak dlouho je pryč?“ zeptal se Loa.

„Už skoro dva dny. Její zmizení ohlásili z práce.“

„To ti řekla policie?“

„Jo.“

Dva dny.

Lou to začalo vážně zajímat. Ve zprávách na internetu vyhledal *Mariestad*. Poslední článek se jménem města vyšel před čtyřmi měsíci a pojednával o úspěších místního hokejového týmu.

Jinak nic.

„Na co se tě policie ptala? Přesně.“ Role syna se změnila v roli zpravodajského redaktora a nadšení Lou prozradilo. Matka věděla, že se chytil.

„Ptali se, kdy jsem ji viděla naposledy. A jestli jsem si nevšimla něčeho neobvyklého.“

„Cos odpověděla?“

„Že jsem ji viděla ve středu. Když jsem ji dopoledne potkala ve vchodě. Kolem jedenácté.“

„Jak tehdy působila?“

„Jako obvykle.“

„Nic dalšího?“ Loa jen těžko skrýval podráždění z toho, že z ní musí informace tahat.

„Ne.“

„Hm.“

„Co se podle tebe mohlo stát?“

„Netuším.“ Loa pomalu procházel bytem. Vešel do obývacího pokoje a prohlížel si ručně malovaná kachlová kamna, která se nikdy neodvážil použít, a posadil se na látkovou pohovku z obchodu Svenskt Tenn, zelenou jako les. „Jak na tebe policisti působili?“

„Vypadali ustaraně.“

Loova matka mluvila dál. Loa pobíral střípky toho, jak byla Julie roztomilá. Žádné večírky. Žádné běhání po schodech. Vždycky se zeptala, jak se Agneta má. Oslavná řeč brzy začala pojednávat o ní samé. Mumlal něco v odpověď, ale myšlenky se mu rozletěly. Lidé mizejí pořád. Nejčastěji dobrovolně.

Ale tady začala policie obcházet sousedy. Mají podezření na nějaký zločin?

„Můžeš pro mě něco udělat?“ zeptal se.

„A co?“

„Zjistí, jestli je policie v Juliině bytě.“

„Bolí mě nohy. A taky...“

„Zjistí to!“ přerušil ji Loa a slyšel, jak zvýšil hlas. Na její martyria neměl náladu. Ne teď.

Otevřely se dveře a zazněly kroky na schodišti. Zjevně jí chuze nedělala problém, navzdory všemu. Loa se kousl do rtu, aby neřekl nic hrubého. Matčin neustále se měnící zdravotní stav, kdy její tělo zvládalo to, co se jí hodilo, ho pořád pobuřoval. Díky úkolu zřejmě zapomněla na to, co právě řekla. Po několika dalších vteřinách zašeptala: „Na dveřích jsou nějaké modro-bílé policejní pásky. Zní to, jako by uvnitř někdo mluvil.“

„Super. Vrať se, než tě někdo uvidí.“

Znovu se ozvaly kroky a potom se zavřely dveře.

„Co když se něco stalo?“

„Zůstaň v bytě a otevři, když bude policii ještě něco zajímat. Musím tady něco zařídit. Díky, žes zavolala.“

Loa hovor ukončil, než se stihla rozloučit. Otevřel Facebook a do vyhledávacího políčka napsal *Julie a Mariestad*. Objevila se jistá Julie Möllerová, měli dva společné přátele. Jeho matku a jednu sestřenicí. Celkem měla Julie devadesát osm přátel. Loa se na číslo zadíval. Není to málo? Sám měl přes sedm set kontaktů. Nejspíš je to generační záležitost. Mladí lidé už na Facebooku čas netráví.

Zvětšil černobílý profilový obrázek a uviděl dvě temné oči, které upíraly pohled do objektivu. Úhel naznačoval, že fotku pořídila sama. Sestříhané havraní vlasy jí sahaly k ramenům.

Dvanáctého února měla narozeniny a ozvalo se jí dvacet šest lidí. Loa procházel blahopřání. Gratulace byly většinou neosobní, takové, jaké sám píše v rychlosti, aby byl se všemi známými zadobře. „Obrovská gratulace!“ a tak dále.

Loa se rozpálil.

Očima létal po monitoru a zrychloval se mu tep. Nebylo zdravé, že cítí právě takové vzrušení, dokonce naplno, ale nemohl odolat. Právě proto pracoval jako novinář.

Kromě řady podobných fotografií našel informací o Julii Möllerové poskrovnu. Bylo jí dvacet a sledovala stránky kapel The Cure, Radiohead a Belle and Sebastian. Na někoho tak mladého to bylo nečekané. V rubrice vztahy uvedla, že je nezadaná. Kdo tohle vůbec píše takhle okatě, pomyslel si Loa a přesunul se na Instagram. K jeho údivu měla Julie veřejný profil, ale na něm sdílela jenom ořezané fotky lesa, vody a západů slunce. Také dostávala málo lajků.

Loa zavřel aplikaci a odložil telefon. Ten se vzápětí znovu rozezvonil. Nejprve se domníval, že volá máma, kterou naštvalo, jak ukončil hovor. Ale byl to Sigge.

„Nazdar.“

„Promiň, že ti volám během dovolené.“ V pozadí se ozýval šum z redakce.

„To je v pohodě.“ Loa se podíval na velké nástěnné hodiny nade dveřmi. „Uběhly z ní zatím jenom dvě hodiny.“

„Jo, ale stejně.“

„Co máš na srdci?“

„Dostal jsem tip od policie, že se rozbíhá velké pátrání po jedné mladé holce ve tvém rodném měs...“

„Julie Möllerová.“

„Ty o tom víš?“

„Právě mi volala máma. Je to její sousedka a mámu vyslychala policie.“

Sigge zvýšil hlas: „No sakra, jak je tohle pravděpodobné?“

„Agneta Bergmanová má nevídanou schopnost přitahovat všechno špatné.“

Sigge jako by to poslední neslyšel. „Podle mého zdroje je to hrozně divné. Jde o slušnou holku bez nějakého agresivního přítele. Nikdo nevěří, že zmizela dobrovolně.“

Loa pracoval se svým šéfem dost dlouho na to, aby na jeho tónu poznal, o co mu vlastně jde.

Chce Lou poslat do Mariestadu, aby o případu psal.

K matce. Ke všemu, čemu se chtěl vyhybat.

Sigge Classon patřil ke staré škole pisálků z večerníků, kteří se stále domnívají, že bez napínavého kriminálního případu není žádné léto kompletní. Existovala spousta starých příkladů, jak náklady tištěných novin vystřelily, když celé Švédsko sledovalo vývoj událostí prostřednictvím titulních stránek.

Jenže teď je jiná doba. Novinky vyhasínají rychleji, náklady jsou stejně nízké bez ohledu na danou zprávu, přívál informací změnila sociální síť a podle čtenářů je příliš dotěrné sledování zavraždění nebo pohřešované osoby cynické.

Jediný, kdo se s tím nesrovnal, byl Sigge Classon.

Přestože se Loovi nápad, že by měl o tomhle psát, nelíbil, nevěděl, jak se z toho vyvléct. Získat u Siggeho nějaké plusové body se vždycky hodilo. Od té doby, co Loa začal opět pracovat na plný úvazek, vlastně nic pořádného neudělal. Mnoho příběhů a pátrání odeznělo nebo nikam nevedlo. Kdyby se mu podařilo psát o hlavní novince, vypadalo by to dobře, z mnoha stránek. Pracovat na místě a vzdálit se Siggeho cynickým představám o tom, jak by se mělo nakládat se *skutečně dobrým letním*

příběhem, se zvědavými otázkami a intimními detaily, by přinášelo výhodu.

Loa si namlouval, že potřebuje být dva týdny v klidu, ta představa ho však zároveň děsila. Co když se bude cítit osamělý už první večer? Je tohle cesta ven? Podíval se na knížky a rozhodl se.

„Pojeď tam,“ pronesl svým nejhlubším a nejdůvěryhodnějším hlasem a zavřel oči. „Počítej s tím, že tam dorazím za čtyři hodiny. Nech někoho v redakci napsat první článek, abych mohl hned po příjezdu poslat text přímo z místa, který můžete zveřejnit na webu kolem půlnoci.“

„Ani netušíš, jakou mám radost. Dovolenu trošku posuneme.“

„Jo, jo.“

„Nemám rád spekulace...“ jako by Sigge pečlivě volil slova, „...ale intuice mi říká, že z toho bude příběh roku.“

TŘI

Když Loa odbočil ze silnice E20, zabrzdil tak prudce, že on i fotografka Linda Hamiltonová, která seděla vedle něj, vyletěli a zachytil je napnutý bezpečnostní pás. Tři hodiny, během nichž Linda bez jediného slova listovala v telefonu, přerušil její výkřik: „Co to děláš?“

Zvýšený hlas přiměl Lou sundat jednu ruku z volantu a diskrétně snížit hlasitost svého naslouchátka.

Lindiny nevyzpytatelné nálady byly v redakci pověstné. Všichni věděli, že při spolupráci je okouzující a šikovná, ovšem

za předpokladu, že je po jejím. Jakmile mohla určovat hranice, nedělala problémy. Jinak docházelo pořád k hádkám. Hlavním důvodem její aktuální podrážděnosti nebylo Loovo špatné řízení, ale pravděpodobně to, že jí Siggův telefonát přerušil dovolenou. A aby toho nebylo málo, musela odjet do díry ve Västergötlandu, jejíž jméno si nikdy nezapamatuje. Nejspíš už si myslela, že je příliš daleko od centra Stockholmu, svých zajímavých přátel a kulturních elit.

Loa na její výkřik nezareagoval, ale zpozoroval dobře známou modro-bílou ceduli s nápisem MARIESTAD. Od té doby, co se odstěhoval z domova, bylo příležitostí, kdy ji viděl, hanebně málo.

Vjel na kruhový objezd, sjel druhým výjezdem a autem projížděl po dva kilometry dlouhé ulici Stockholmsvägen, která končila v centru města. Přestože už se začalo stmívat, nad Mariestadem stále leželo měkké světlo. Loa rozpoznal siluetu kostelní věže.

Ten pohled v něm vzbudil nervozitu, která neustále rostla.

Nepříjemný pocit měl několik důvodů, které chtěl Loa v tuhle chvíli potlačit. Byla tu spousta nevyjasněných záležitostí, a pokud se mu podaří, co chce, také to tak zůstane. Bezprostředně hrozilo, že narazí na někoho z minulosti. Ale to zvládne.

Auto jelo dál. Po levé straně Loa uviděl second hand, který patřil církvi a kde jeho matka nakoupila skoro všechno, co vlastnila. Aspoň to tvrdila.

Po chodnících procházelo pár lidí a na náměstí stála v hloučku kolem měděné kašny parta pubertáků. Město připadalo Loovi ospalejší než kdy dřív. Ani nevěděl, jestli tu jsou nějaké hospody nebo bary, kde by měli touto dobou otevřeno. Všechno poblíž se zdálo zavřené.

Po pár set metrech dorazili na místo. Hotel se nacházel ve světle žlutém dřevěném domě s výhledem na přístav, a když se Loa podíval na hodiny, zjistil, že je přesně jedenáct. Jakmile přijde na pokoj, pustí si počítač a doplní několik vět do nepublikovaného článku, který rozepsal večerní reportér a jež z velké části tvořily informace od Siggeho policejního zdroje. Loa přemýšlel, čím by mohl přispět. Že je tu klid a ticho, venku je málo lidí, ale to se změní, až se všichni dozvědí, že Julie Möllerová zmizela?

Vlastně nebylo důležité, co napíše, pokud bude první.

Loa zaparkoval přímo před hotelem, a než stihl zatáhnout ruční brzdu, Linda vystoupila z auta a zamířila do budovy, aniž řekla jediné slovo. Loa šel za ní, vzal si lajdácky zabalený batoh, pípnutím zamkl auto a zavolal na její záda. „Fotky!“

Po tom slově prudce zastavila. Obrátila se a unaveně se na Lou podívala, ze své obří černé tašky vytáhla dva fotoaparáty a přivolala k sobě asi šedesátiletého pejskaře, který procházel kolem. Po rychlé instrukci dostal čestný úkol vyfotografovat novinový tým.

Loa a Linda se postavili těsně vedle sebe s temnou vodou v pozadí. Linda si na rameno pověsila druhý fotoaparát a Loa si vytáhl blok a pero, aby bylo naprosto jasné, kdo co dělá. Jakkoli to bylo směšné, takhle zněla nepsaná dohoda mezi nimi a čtenáři. Když se objevil první blesk, Loa nasadil obzvlášť vážný výraz, aby vypadal co nejseriózněji. To měli společné novináři z večerníků a špičkové političky. Aby působili důvěryhodněji, nesměli se smát.

Fotografie autorů měla jediný cíl: ukázat, že jsou opravdu na místě. Mediální domy v současnosti posílaly reportéry za prací zřídkka, proto bylo obzvlášť důležité pochlubit se, když na to došlo. Jestli to zajímá čtenáře, nebylo jasné.

„Pošlu fotku do redakce. Dobrou noc,“ řekla Linda a nechala Lou před hotelem.

Zůstal stát a rozhlížel se po dobře známém okolí. V kapse ho pátil mobil. Znovu se ozvalo špatné svědomí, protože matce neřekl, že sem pojede. Až se dozví, že Loa bydlí v hotelu a ne u ní, bude zuřit. Vlastně vůbec nehrozilo, že by na ni teď narazil. Touto dobou se zdržovala doma a jedinou společností jí byla osamělost. Až noviny otisknou fotku autorů, vybuchne bomba. To bude problém, který vyřeší později.

Vtom Loa ucítil vibrování. Když vytáhl telefon a přečetl si text na displeji, zamrazilo ho.

Byla to blesková zpráva od konkurence.

„Policie pátrá po dvacetileté ženě z Mariestadu.“

Do prdele.

Loa nemusel článek otevírat, aby zjistil, o čem pojednává. Přestože měli informaci několik hodin, nebyli první.

— SOBOTA —

ČTYŘI

Danijela se nacházela v domě svého dětství v Chorvatsku. Dům vypadal tak, jako když tam byla naposledy. Pohledem přejela všechny místnosti v přízemí, které byly zřejmě opuštěné. Obývací pokoj s bílou koženou pohovkou v rohu lemovalo borovicové obložení. Na levé područce ležela deka s oranžovým potiskem lva. Na zdi nad pohovkou visel dřevěný kříž a zarámovaná fotografie tatínkova jmenovce a velkého vzoru Josipa Tita, bývalého jugoslávského vůdce. Uprostřed konferenčního stolku stála miska plná eukalyptových karamelk značky Bronhi v plastovém obalu. Bylo lepší je neochutnat, protože se vždycky nalepily na zuby.

Když Danijela vstoupila do kuchyně, do nosu ji udeřila vůně sladkého tabákového kouře. Rádio potichu hrálo „Ne dirajte mi ravnicu“ od Miroslava Skora. Píseň, která pojednávala o válce a kterou sama zpívala během poslední slavnosti ve vesnici, když všichni tančili v jednom kole, v ní probudila smutek, jaký už dlouho necítila.

Ne dirajte mi ravnicu. Jer ja ću se vratiti.

Mou pláň nechte být. Já se totiž vrátím.

Vedle sporáku stály pečlivě vyskládané nikdy nepoužité hrnce. Za oknem se vlnilo sluncem vybledlé zelené kukuřičné pole. Za ním se k nebi tyčily kopce.

Danijela se vrátila do předsíně a chytila se zábradlí. Připravila se na hlasité skřípání, opatrně stoupala po schodech. Jenže se nic neozvalo. Všude bylo ticho. V horním patře otevřela dveře do koupelny. Uslyšela slabé pípnutí.

Pak se jí výhled naráz změnil.

Místo žlutého záchodu a shrnutého zeleného koupelnového závěsu spatřila vnitřek sanitky a ucítila ruce a jehly, načež se okamžitě ocitla v dlouhé chodbě s ostrým světlem zářivek. Pohybovala se vpřed, na zádech, aniž chápala proč. Při pohledu na vážné tváře se málem rozesmála, jako by se opila vínem. Mlha zhoustla a Danijela se vrátila k umyvadlu v Chorvatsku. Na jeho okraji ležely dva červené kartáčky a zmačkaná tuba. Danijela se snažila povolit kohoutek, aby ucítila teplou vodu, ale nedokázala ovládat ruce.

Záblesk ji donutil místo opět opustit a vrátit se do temnoty. Teď ležela někde jinde a kolem ní se pohybovalo několik lidí. Zavřela oči, chvilku počkala, potom je znovu otevřela.

Vtom uviděla svého syna. Seděl před ní na židli.

„Probrala se,“ konstatoval někdo.

Když chtěla ze zvědavosti otočit hlavu a podívat se, kdo to mluví, nešlo to. Krk měla ztuhlý a bolavý. Zjistila, že leží v posteli. Oslepovala ji bílá barva pokoje. Za zataženými závěsy tušila obrysy ostrého slunce. Nakonec pochopila, kde se nachází.

V nemocnici.

„Mami, všechno bude dobré.“ Anton mluvil měkce. „Měla jsi nehodu.“ Vstal ze židle a naklonil se nad Danijelu.

Nehodu?

Vrhla se zpátky na přechod pro chodce, černé auto, rána a bolest.

Zkusila se pohnout. Nohy jako by měla odumřelé a dojmy byly nejasné a rozmazané.

Antonův obličej vystřídala tvář blondaté sestry.

„Postaráme se o vás.“ Hovořila pomalu, jako by mluvila s dítětem, a položila Danijele ruku na hrudník.

Danijela se ošila. „Nesahat!“

Ústa úplně nespolupracovala, měla problém to vyslovit. Z koutku jí tekla slina.

Sestra ucouvla. „Dostanete víc oxynormu.“

„Nechci to. Chci lékaře. Kompetentního,“ vypravila ze sebe Danijela a na sestru vrhla nejtemnější pohled, jakého byla schopná.

„Mami, všichni to s tebou myslí dobře.“ Anton přišel zpátky, aby ji chránil.

Danijela ucítila na paži ruku a bodnutí jehly a pak se vrátila do dusného vzduchu v Chorvatsku.

PĚT

Loa se opíral o vzrostlou borovici a pozoroval dění v lese pod leksberským kostelem. Mezi hustě rostoucími stromy se vinula kratší osvětlená stezka z kůrových odštěpků. Pod kopcem se rozkládal sportovní areál klubu Lekevi IP. Obě místa oddělovala cesta.

Během noci se přes Facebook zorganizovala skupina Missing People. Podle Loy bylo místo, kde pátrali, podivné. Oblast se na-

cházela na okraji města a jiné lokality blíž Juliině práci i bydliště mohly být zajímavější.

Loa se napil kávy, kterou si vzal u snídaně v hotelu. Na jídlo nedošlo, ale stihl si naplnit bílý papírový kelímek. Když odcházel z budovy, ve vzduchu hučel policejní vrtulník.

V řadě kráčela dvacítka dobrovolníků ve žlutých reflexních vestách a všichni upírali zrak do země. Loa čekal, že uvidí nějakého bývalého učitele nebo rodiče některého kamaráda. Ulevilo se mu, když nikoho ve skupině nepoznal.

Linda Hamiltonová se pohybovala naproti ostatním a z respektující vzdálenosti svým nejdelším objektivem zachycovala scénu. Se svou vysokou postavou a šátkem ve vlasech, který jí dělal ještě vyšší, vyčnívala. Snímky budou dramatické. Všechny vážné tváře vyjadřovaly jediné přání: najít Julii.

Loa potlačil zívnutí. Nebylo víc než sedm a on nespal ani šest hodin. Jakmile konkurence přišla s novinkou, i jeho redakce rozeslala bleskovou zprávu. Linda rychle poslala e-mailem fotku a Loa v esemesce sdělil ony dvě informace, které stihl získat na místě. Článek vycházel z policejní tiskové zprávy, z níž čerpala údaje i konkurence.

Nezvěstná žena, Mariestad

Policie pátrá po dvacetileté ženě, která byla naposledy spatřena ve středu po jednadvacáté hodině, kdy odcházela z práce. Její zmizení bylo ohlášeno, když následujícího dne do zaměstnání nedorazila. Žena je asi 160 centimetrů vysoká, má černé vlasy. Policie do pátrání po ženě nasadila větší počet policistů. Pokud jste viděli ženu, která odpovídá popisu, neprodleně kontaktujte policii na telefonním čísle 114 14.

Aby konkurenci dopálil, přidal podrobnosti, které získal od matky, že policisté prohledali Juliin byt a vyslechli sousedy. Jestli něco zjistili, to se teprve ukáže. Z podivného důvodu policisté nebyli včera večer k zastížení, aby poskytli komentář.

Nad lesem se vznášela mlha. Přestože se zdálo, že je chladno, bylo už stejně teplo jako za běžného letního dne.

Kde jsi, Julie?

Od středečního večera ji nikdo neviděl a teď byla sobota časně ráno. Loa začal počítat, jak dlouho je Julie pryč. Po chvíli se zamotal, ale mohl konstatovat, že uplynulo už moc hodin.

Loa přemýšlel o tiskové zprávě. Zaujal ho jeden detail: že Julii naposledy viděli, když odcházela z práce. Jelikož informace pocházela od policie a ne od nějakého uživatele Flashbacku, znamenalo to, že ji potvrdil někdo z Juliiných kolegů. Aby se s tímto příběhem posunul dál a utvořil si kompletní představu, potřeboval tohoto člověka najít.

Matka mu říkala, že Julie Möllerová pracovala na recepci posilovny v centru Mariestadu. Podle webových stránek zavírala ve středu večer v devět hodin. To znamenalo, že ten, kdo Julii viděl jako poslední, byl s největší pravděpodobností kolega, který s ní zůstal ve fitcentru do konce otvírací doby.

Loa si prohlížel fotky interiéru na internetu a zjistil, že na recepci je místo jen pro jednoho člověka. Druhý kolega byl určitě někdo z instruktorů.

Rozvrh tréninků byl plný fyzicky náročných aktivit. Posilování, kruhový trénink, jóga, kardio. Na Juliino jméno nikde nenarazil. Zdržovala se v recepci. Ve sloupečku pro středu si všiml, že mezi půl osmou a půl devátou vedla lekci spinningu jistá Nisha D. Po chvilce pátrání na Facebooku Loa našel, co hledal.

Nisha Deviová měla příhodnou profilovou fotku, na které se opírala o spinningové kolo a lila do sebe vodu.

Trefa.

Jako bydliště uváděla řadový domek o pár kilometrů dál.

Loa odehnal mouchu, která se mu blížila k nosu, a při tom ho napadlo, že tahle práce je občas směšně jednoduchá.

Těžkosti často pramenily z udržování rovnováhy mezi tím, aby byl první, a vyhýbáním se rozepřím s lidmi. Kdyby se ozval moc brzo, hrozilo, že by se Nisha mohla cítit pronásledovaná, a to by vztah ohrozilo. Místo toho se rozhodl provést osvědčenou lest. Vyhledá ji a řekne, že noviny napíší, že byla poslední, kdo Julii viděl, a že ji o tom chce informovat, aby jednal fér. Většinu lidí to zalichotí, informaci potvrdí a povědí něco víc.

Ozval se nějaký zvuk a Loa vzhlédl. Někdo z Missing People se zastavil a ukazoval na zem. Lindin fotoaparát cvakal.

„Svetřík, leží tu svetřík!“ volala ta žena.

ŠEST

Srolovaný svetřík strčili do plastového sáčku a převzal si ho velitel zásahu. Mátově zelená barva byla zlověstně zářivá.

Tohle nebyl žádný starý kousek.

Lidé z rojnice se tiše shlukli do kruhu. Loa z tašky přes rameno nenápadně vytáhl platičko s léky proti úzkosti. Palcem vymáčkl jednu tabletku a zapil ji zbytkem studené kávy. V puse ucítil kovovou chuť. Tep se mu začal podivně zrychlovat, a tak bylo lepší mít ho pod kontrolou.

Když Linda Hamiltonová sklonila objektiv fotoaparátu a pokývla na Lou, byl si jistý, že svetřík vyfotila. Rychle napsal zprávu Siggemu.

Právě našli svetřík. Trochu zablácený, ale určitě tam neležel moc dlouho.

Rozblikaly se tři tečky. Sigge psal stejně rychle jako mluvil, a navíc u toho ještě mluvil. Loa dumal nad Juliiným popisem a uvědomil si, že policie v tiskové zprávě neuvedla víc než věk, výšku a barvu vlasů. Otevřel si profilové obrázky na Facebooku. Pózovala v tmavém oblečení a černých džínách. Nikde ji neviděl v něčem mátově zeleném. Bubliny zmizely, a právě když se Loa připravil, že si přečte Siggeho odpověď, vzhled displeje se změnil a ukázal jediné slovo.

Máma.

Takže se probudila, rozklikla web, podívala se na ohlášení místa vzniku článku a pochopila, že Loa je ve městě. Čas, kdy by měl čelit jejímu vzteku, nemohl být horší.

Zhluboka se nadechl, přejel prstem po displeji a přiložil si telefon k uchu. Nejprve se ozvalo dramatické dýchání. Potom napjatý hlas. „Přijď domů. Okamžitě.“ Nastala krize. „Co kdyby někdo zjistil, že jsi tady, a já o tom nevím?“

Zatímco Loa přemýšlel, jak by měl odpovědět, spatřil civilní policejní auto blížící se k chodníku. Přijeli si pro nalezený kus oděvu.

Sigge měl pravdu. To, že první stopu našli Missing People, potvrzovalo neschopnost policejní organizace. Už to, že hledali tady, ukazovalo na nějaký tip nebo svědectví.

„Pracuju. A pracoval jsem celou noc.“ Loa se snažil mluvit pomalu. „Proto jsem se neozval.“ Kvůli té lži zavřel oči.

„Hlouposti,“ odfrkla si. „Spal jsi v hotelu v přístavu.“

Někdy byla tak důvtipná, že se cítil, jako by ho sledovala. Když měla pravdu, což se stávalo často, bylo lepší se rovnou přiznat. „Dorazil jsem pozdě a teď už musím vážně zavěsit. Pracuju. Noviny na mě spoléhají.“

Aspoň to poslední byla pravda.

V pozadí něco zachrastilo. Matka se nejspíš s vozíkem přesunula do obývacího pokoje, aby viděla na dvůr. S vozíkem, v němž podle Loova podezření seděla, jenom když se někdo díval. Nebo — jako v tomto případě — poslouchal.

„Proto bys měl přijít domů.“

Loa přemýšlel, co tím myslí, a sledoval, jak z policejního auta vystupuje tmavovlasá, mohutná žena v šedé košili. Podle toho, jak se chovala, se Loa domníval, že jde o vedoucí vyšetřování. Jakmile se objevila její tvář, píchlo ho u srdce.

Nathalie Larmová.

Léta uplynula, Nathalie byla téměř o deset let starší, než když ji viděl naposledy, ale rozhodně to byla ona.

Co tu dělá Nathalie Larmová? Je policistka? Povýšila na vyšetřovatelku?

Loa neměl ani tušení, jak Nathalie žije. Ale vzpomínal si na všechno ostatní. Na vodku Explorer v láhvích od Fanty. Na kouření potají v parku. Noční koupání. Hranolky na bílém papírovém talířku na náměstí, když zavřeli v hospodě. A na rozloučení, které vůbec nebylo rozloučení, ale něco, co vyznělo doztracena.

Loa o krok ustoupil, do lesa, aby se soustředil na telefonát a aby ho Nathalie nespatriřila. „Jak to myslíš?“

Těžký dech byl zpátky. Jeho matka věděla, že má navrch. „Právě teď tři policajti v modrých gumových rukavicích vynášejí z domu nějaké věci.“

Důkazy. Našli důkazy.

Tyhle fotky noviny potřebovaly, protože potvrzovaly, že policie bere zmizení nanejvýš vážně. Právě takový snímek by nakopl zájem čtenářů. Nešlo o žádné tuctové zmizení, které se vyřeší za pár hodin, ale byl to, jak řekl Sigge naplno už včera večer: *příběh roku*.

„Mami, teď to polož a foť všechno, co vidíš.“

„Hloupost. Vyfoť si to sám.“

„Kvůli Julii.“

„Žádná fotka nebude, ale jestli přijdeš, povím ti něco jiného.“

„Co?“

„Něco jiného, co mi vyprávěla Julie. V ten den, kdy zmizela.“

SEDM

Sídlíště Bråten vypadalo přesně tak, jak vypadalo celý Loøv život. Věžáky z hnědorůžových cihel s bílými zasklenými balkony v řadách, asfalt, generická hřiště, výsadby a další asfalt.

Při pokusu učinit to místo atraktivnějším přidala obec v polovině devadesátých let slovo „park“. K jedné silnici vedoucí do sídlíště postavila dva metry vysokou ceduli s novým jménem a květinové záhony. Nicméně ceny bytů nestoupaly a nikdo název nepoužíval jinak než žertem. Stejně všichni věděli, že jde o tytéž staré domy obývané lidmi s nízkými příjmy, přistěhovaleckými pracovními silami a novousedlíky. Do první kategorie patřila Loova rodina.

Hned vedle Bråtenu se nacházely vilky se zahradami a bílými fasádami. Třídní propast symbolizovala silnice, po které se

jezdilo padesátkou. Přímo uprostřed stála základní škola, kde se všichni scházeli. Když Loa začal chodit na druhý stupeň, jeden zámožný rodič prohlásil, jak je hezké, že se ve škole setkávají různé děti, je prý dobře, když děti mohou sdílet své zážitky. Obhacují se tím. To se lehce řekne, když člověk dostane nové bílé boty, obalené knížky, rodinné večere, letní dovolené v zahraničí a dětské oslavy v restauraci. Není už tak snadné nacházet se na druhé straně a sledovat, co všechno byste bývali mohli mít.

Loa se dlouho snažil, aby neprozradil, na které straně silnice bydlí, ale když se to provalilo, vždycky v očích učitelů a rodičů kamarádů viděl změnu. Že je někdo jiný, protože bydlí tam. Nejspíš jim ho bylo líto.

Když Loa hledal místo na parkování, nepříjemný pocit se vrátil. Během celého dospívání jezdil s matkou autobusem a teď mžoural na značky, aby pochopil, která místa patří těm, kdo tu bydlí. Nakonec se postavil na volné místo a doufal, že ho nikomu neblokuje. Když zatáhl ruční brzdu a vypnul motor, zůstal sedět a díval se po okolí. Považoval za důležité vidět, co policie dělá v Juliině bytě, a chtěl se dozvědět víc o tom, co naznačila matka. Vlastně zuřil, že informaci takto zneužívá, jenom aby ho přinutila sem přijet, ale bylo lepší to s ní hrát dál, aby ji udržel v dobré náladě.

Tabletky, které do sebe dostal, zabraly. Emoce se vyrovnaly, změkly a nepříjemný pocit odezníval. Možná by se cítil ještě líp, kdyby si dvakrát lokl vína, ale teď už byl silnější. Dvakrát se poplácal po tváři a vystoupil z auta.

Teplý a nádherný letní večer bude i dnes.

Linda Hamiltonová nedobrovolně zůstala v lese, aby s fotoaparátem sledovala vývoj událostí. Loa trval na svém a tvrdil, že je důležitější, aby měli fotky, kdyby se našlo ještě něco. Sigge

odpověděl ve zprávě, že informaci o svetříku nemůžou zveřejnit, dokud se o něm nedozvědí příbuzní a nepotvrdí, že je Juliin. Pokud existovala nějaká šance, že by Loa mohl proniknout do rodiny, bylo extrémně důležité, aby v tomto raném stadiu noviny nic nepokazily.

Máme být jedničkou ve zpravodajství, ale nemáme nikomu ničit život, říkával Sigge. Loovi se ulevilo, že si jeho šéf nemyslí pravý opak. Klidně by to tak mohlo být. Když konkurence mezi mediálními domy narůstala, občas na ně vyvíjeli interní nátlak, aby odhalovali víc novinek, ačkoli riziko zpětného úderu bylo vysoké. Ale v tuto chvíli mohl být Loa klidný. Až na tu zprávu dojde, mají fotku svetříku.

Loa obešel roh domu a uviděl policejní auto, které ledabyle parkovalo vedle pískoviště.

Ze vchodu vyšli dva starší policisté. Jeden byl malý a plešatý, druhý byl o hlavu vyšší a dvakrát tak široký. Oba se na Lou podívali a ten zpozorněl, aby se soustředil a co nejlépe postřehl všechny detaily. Malý muž nesl stříbrný počítač Mac a černý poznámkový blok. Vysoký muž se díval na Lou, takže Loa musel rychle přemýšlet. Kdyby řekl, že je novinář, vykázali by ho.

Jenže byl i něco jiného. A sice syn.

„Moje matka bydlí tady v přízemí. Je velmi rozrušená. Můžete mi povědět, co se děje?“

Policisté se na sebe podívali, nějak si potvrdili, že smejí něco říct. „Vyšetřujeme zmizení,“ odpověděl plešatý.

„Julie,“ odpověděl Loa. „No, máma vás slyší nad svým obývákem už od včerejšího večera.“

„Je to tak. Ale maminku už nebudeme rušit,“ odpověděl ten vysoký.

„Ne?“

„Získali jsme, co jsme potřebovali.“

„A to je?“

„Nashle. Postarejte se o maminku,“ opáčili oba a odešli.

Konec informací. Odpálkovali ho. Vešel do domu a zazvonil. Věděl, že matku rozčiluje, když se chová jako host. Zámek cvakl a dveře se pomalu otevřely. Seděla na vozíku, hubenější, starší a nemocnější než kdy dřív. Pod očima se jí rýsovaly tmavé pytle. Vlasy měla tak mastné, až se leskly. Potíže Agnety Bergmanové byly nelogické a objevovaly se i mizely bez varování či vysvětlení. Loa už se na její zdravotní stav neodvažoval ptát, ale přistoupil na to, že matka má bolesti, když se jí to hodí. Měla svůj vozík, své hole, svůj invalidní důchod a to byl dostatečný trest. Teď byla invalidní důchodce a žila z 11 450 korun měsíčně. Nikdy mu to nepověděla, ale on si to tajně přečetl v jednom dopise, který zapomněla v krabici na chodbě. Proto se jí nikdy nespověděl, že teď má přístup k téměř čtyřiceti milionům korun.

„Loo, tys přišel,“ pronesla s předstíranou něhou.

Ano, co jiného jsem měl dělat, pomyslel si, ale odpověděl: „Samozřejmě, mami, jsem tady.“

Kolem se protlačil jezevčík jménem Göran a hltavě Loovi olízl ruku. Oči měl zlatohnědé a tak okouzující, že si ho pustil k tělu dokonce i Loa, který psy nesnášel. Göranovi už bylo deset let a držel Loovu matku při životě. Přiměl ji ráno vstávat a obvykle ji také donutil vyjít ven a prohodit pár slov s jinými lidmi.

Za jménem Göran stál celý příběh. Loova matka se narodila prvního května, a tak byla celý život přesvědčená sociální demokratka. Zpaměti dokázala citovat televizní debatu z roku 1998, v níž Göran Persson v přímém přenosu tlačil na Carla Bildta. „Mně nepovídejte o švédské třídní společnosti. Já jsem ji viděl.

Já v ní vyrostl. Já ji nenávidím. Celou svou politickou kariéru zasvětil boji proti třídním rozdílům, aby matky samoživitelky nedoplácely na snižování daní těm, kdo se mají lépe.“

Milovala Olofa Palmeho, plakala, když Mona Sahlinová musela odstoupit v souvislosti s aférou Toblerone, a brečela ještě víc, když zabili Annu Lindhovou. Srdce Agnety Bergmanové bylo loajálně červené, ačkoli nikdy neuvedla žádný pořádný příklad toho, co se jí na politice vlastně líbí.

Nikdy to neřekla otevřeně, ale měla raději muže než ženy. Hlavně pořádné chlapy. Proto psa pojmenovala po bývalém ministerském předsedovi. V posledních letech jezevčík Göran tak přibral, že se svému jmenovci podobal dokonce i stavbou těla.

Loa o Göranovi a o tom, jak přišel ke svému jménu, často vyprávěl pro pobavení. Především proto, že chtěl, aby představa o jeho matce jako věrné sociální demokratce žila dál, jelikož dost věcí naznačovalo, že už volí jinou stranu. Stranu, o které se nemluví. Stranu, která se volí ze zoufalství nad tím, jak všechno dopadlo, že se ostatní mají lépe než člověk sám.

Když bylo Agnetě Bergmanové osmnáct let, začala pracovat v továrně na lednice Electrolux. Chtěla tam zůstat jenom rok, aby si našetřila peníze na cestování a aby mohla později uskutečnit všechny své sny. Bavilo ji to. Skláněla se nad pásem, souhlasila s nepohodlnou pracovní dobou. Možná jí nějaký kolega, který to s ní myslel dobře, řekl, aby dbala na to, jak stojí, aby jednou neměla potíže se zády, ale ona se tomu jen zasmála. V práci byla šikovná. Na žádnou cestu nedošlo. Ani na žádný posun. Práce přinášela peníze a bylo pohodlné dobře vydělávat. Pak se všechno dalo do pohybu.

Přátelé mizeli jeden po druhém na různé univerzity po celé zemi a nikdy se nevrátili. Ale ona stála u pásu a dřela dál.

V osmdesátých letech byla továrna s více než patnácti sty zaměstnanci jedním z nejdůležitějších zaměstnavatelů v Mariestadu. Těsně po přelomu tisíciletí se tu vyrábělo téměř tři tisíce lednic denně. O pět let později se objevilo první varování a pak už to šlo jenom z kopce. V roce 2017 továrna nadobro zavřela a výroba se přesunula do Maďarska.

To už Agneta dávno skončila.

Záda ji začala bolet pár let po Loově narození, ale zatvrdila se. V roce 2012, stejném roce, kdy Loa odešel z města, ji lékař donutil skončit. Kromě problémů se zády se u ní rozvinul těžký revmatismus. Někdy měla dobré dny. Nejčastěji mívala špatné. Teď už byla jen stínem svého dřívějšího já. Styděla se za to, jak má slabé tělo, a přitom toho využívala, jak jen mohla. Když se viděla s Loou, byla na tom příhodně vždy obzvlášť špatně.

Loa viděl fotky z minulosti a slýchal historky. Jak od ní, tak i od rodičů kamarádů. V Mariestadu nebyla Agneta Bergmanová jen tak někdo.

Na každé školní fotografii stála uprostřed, a přestože se všichni dívali do objektivu, chápali jste, že středobod představuje ona. Byla samozřejmě silná, přirozeně sebejistá a jedna z těch, kterým se dnes říká *street smart*. Mohla vklouznout na jakoukoli párty a přitáhla k sobě veškerou pozornost.

Teď byla v invalidním důchodu, v pouhých čtyřiapadesáti letech, a dny trávil v tmavém bytě. Na druhém stupni, v nejtěžších dobách odcizení a osamělosti, Lou napadalo, že ti populární a zlí spolužáci ze třídy prožívají nejlepší období právě teď, tohle je jejich vrchol, a jakmile překonají dvacítku, budou oškliví a budou žít trudný život. Takhle přemýšlel, aby přežil, ale téměř se neodvážil vyslovit myšlenku, že živoucím příkladem je jeho matka.

Poté co si jeho otec sbalil kufry, zmizela poslední naděje, že Agneta převezme nad svým životem kontrolu. Právě tehdy se z bojovnice změnila v ženu, která přistoupila na to, že prohrála. Když zůstala sama, dostali i ostatní muži ve městě možnost ji okouzlit, půjčit si trochu peněz nebo popíjet alkohol u ní v obýváku, než nějaká hádka vyústila v konec. A tak to šlo donekonečna.

Loa přesně nevěděl, kdy se z něj stal její rodič, místo aby to bylo naopak, ale došlo k tomu dřív, než by si chtěl myslet. Teď stál u ní doma a díval se na ni, na to, co se z ní stalo.

Trápila ho jedna věc — co udělala s penězi, které jí nedobrovolně dal. S penězi, které našetřil, aby si koupil vlastní byt. Vzhledem k tomu, jak to vypadalo v tom jejím, a vzhledem k tomu, že neměla drahé auto ani žádný jiný luxusní kousek, bylo jedinou logickou možností, že všechno propálila za hraní a alkohol. To se Loa nikdy nedozví, protože se jí nikdy nedokáže zeptat.

Agneta Bergmanová bez mrknutí oka natáhla ruku a začala osahávat klíče spořádaně visící v řadě v předsíni. Jeden z nich byl od chaty, kterou zdědili po babičce. Šlo o oprýskaný červený domek uprostřed lesa u jezera Skagern nedaleko Gullspångu, bez vody i elektřiny. Matka trvala na tom, že si chatu ponechají, přestože už tam nebyla celou věčnost. Nejspíš v tom viděla investici, ačkoli chata nebyla uzpůsobená pro vozíčkáře.

„Mluvila jsem o tobě s Julií,“ řekla.

„Vážně?“

„Ukazovala jsem jí tvoje články a líčila jsem jí, jak dobře ti jde odhalování různých nepravostí, zjišťování souvislostí. Říkám ti můj mistr detektiv. Julií se ta přezdívka vážně moc líbila.“

Chlubení mámě šlo. V projevech lásky v daném okamžiku podstatně zaostávala. „To od tebe bylo pěkné,“ bylo jediné, co ze sebe Loa dokázal vypravit, a snažil se potlačit úsměv, který to pojmenování vzbuzovalo.

Mistr detektiv.

Máma se s vozíkem otočila a Loa ji následoval do kuchyně. V dřezu rostla hromada talířů a sklenic a Lou do nosu udeřil zápach zatuchliny. Po stole se válely letáky z místních supermarketů. Na parapetu stála osamocená lampa s plisovaným krémově bílým stínítkem.

Nenabídla mu kávu ani nic k pití. Pohostinnost ani mateřská péče nepatřily zrovna k jejím silným stránkám.

Místo toho se zeptala na něco jiného. „Jak se ti líbí v tvém bytě?“

Loa na okamžik znejistěl, jestli máma neví o jeho tajném stěhování. Ještě nikdy se nezajímala, jak se mu bydlí.

„Stejně jako obvykle,“ odpověděl stručně. „Je trochu malý, ale nemůžu si stěžovat,“ dodal, aby ji otestoval.

Nedůvěřivě se na něj podívala. Ví o tom dědictví, navzdory všemu? Demonstrativně vytáhl z tašky blok a pero. Na linkovaný papír nakreslil kroužek, aby rozproudil inkoust. „Hele, vážně musím pokračovat v práci. Můžeš mi říct, co ti Julie pověděla?“

Matka si povzdechla.

„Samá práce. Měl by ses zeptat, jak se mám já. Tohle je hrozně náročné. Pořád tu pobíhají policajti a já celým tělem cítím, že Julie je mrtvá.“

„Mami, to ještě nevíme...“ Loa se podíval na černobílé hodiny ze základního sortimentu Ikey, které visely nad lednicí. Bylo půl desáté. „Ale teď jsem tady a postarám se o tebe.“ Vložil ruku

do její dlaně a postřehl, že se jí podařilo vytlačit z koutku oka několik slz.

„Strach. Hrozný strach.“

„Jasně, chápu, ale všechno bude v pořádku. Vyřeší se to.“

Zmlkla.

„Ne, nechápeš to.“

Loovi docházela trpělivost. Proč se máma prostě nevzchopí a nechová se jako normální člověk? Jako obyčejná máma? „Co nechápu?“

„To ona měla strach. Julie.“

Loa se narovnal a nevědomky zvýšil hlas. „Jak to myslíš? To ti řekla?“

„Je to asi týden. Sázela něco ve dvoře, tak jsme si povídaly trochu dýl. A tehdy jsem si toho na ní všimla.“

„Všimla sis toho?“

„Jo.“ Zamračila se.

„A jak sis toho všimla?“

„Podle toho, jak mluvila. Podle toho, co říkala.“

„A sice?“

„Že chce psa, stejně jako mám já.“

„Fajn. Takže chtěla psa?“

„Jo, to bylo poslední, co mi řekla, než zmizela.“

„Co přesně ti řekla jako poslední?“

Matka se zadívala z okna na vybetonovaný dvůr.

„Že se chce cítit v bezpečí.“

Danijele zamířilo do oka ostré světlo. V zorném poli pořád visela černá skvrna, než Danijela spatřila ženu s blond vlasy a v bílém plášti, která se nad ní skláněla s baterkou v ruce.

„Danijelo, slyšíte mě?“

Danijela měla sucho v ústech a okolí jí připadalo rozmazané. Když otočila hlavu, přepadla ji tak silná nevolnost, až se málem pozvracela. Ale nic se nestalo.

Židle v rohu byla prázdná. Anton už tu nebyl. Danijela zkusila odpovědět, ale tělo ji neposlouchalo. S vypětím sil nakonec pomalu přikývla.

„Jmenuji se Kristina Rosanderová a jsem ortopedka. Měla jste nehodu.“

Sen o plazících se hadech. Auto. Rána. Bolest.

„Jste pořádně otupělá po lécích. Dali jsme vám ketamin a oxynorm. Lidem je po nich běžně nevolno a mají halucinace. Proto jste byla tak dlouho mimo.“

Danijela opět přikývla, ale ničemu z toho, co doktorka říkala, nerozuměla.

„Proto si nejsem jistá, jestli jste vnímala, co se stalo. Přivezli vás sanitkou na pohotovost a krátce nato jsme vám udělali rentgen, pak jste se ocitla tady, na jednotce intenzivní péče. Bohužel jste si zlomila levou stehenní kost.“

Danijela si prohlížela ženu před sebou. Obrisy byly rozmazané, ale poznala, že je malá a hubená, tak drobná, že by ji odfoukl vítr. Z bílého lékařského pláště jí trčela ramena. Nemohlo jí být víc než třicet. Jak se vůbec stihla stát lékařkou? Způsob, jakým shrnula informace o jejím zdravotním stavu, Danijelu rozčiloval.

V tom tónu postrádala jakoukoli vřelost. Byla to chytrá holka, která měla nejlepší známky ve všech předmětech.

Ledová chytrá holka.

Kristina Rosanderová se podívala do záznamů. Nejspíš proto, aby se opět vyhnula Danijelinu pohledu.

„Měla jste štěstí.“

Štěstí.

Navzdory otupujícím lékům Danijela vybuchla. „Štěstí? Jak můžete tvrdit, že jsem měla štěstí?“ Samotnou ji překvapilo, že ji hlas podržel, ačkoli se zadržávala. Když se pokusila zvednout z postele, síly jí došly. „Proč teda do háje ležím tady?“

Kristina Rosanderová se chorvatskou bouří nenechala vyděsit. „Vlastně jste měla pořádné štěstí.“ Vyslovovala pomalu. „Kdybyste dopadla špatně, lebka by vám praskla jako skořápka vajíčka a to byste ležela v chladičím boxu ve sklepě.“

Zásah.

Aby Danijela potlačila úsměv, pár vteřin mocně mrkala. „Jak dlouho tu musím zůstat?“

„Během následujících čtyřiaadvaceti hodin vás budeme opeřovat,“ odpověděla Kristina a při tom Danijele kreslila po levé noze černou lihovkou. „Zavedeme vám šroub, který je dlouhý asi jako vaše stehenní kost. Uspíme vás a pak se budete muset vzchopit, abyste mohla začít s rehabilitací. Než opustíte tenhle pokoj, bude to trvat nejméně týden. Už vám není dvacet.“ Poslední větu vyslovila spokojeně kysele. „Než budete fit, počítejte aspoň se třemi měsíci. Tohle chce čas. Spoustu času.“

Týden. Tady. Za oknem Danijela tušila vodu zálivu Årstaviken a okolní zeleň, která se topila v teplém slunečním svitu. Přestože je neviděla, věděla, že tam dole na každém volném kousku trávy a mola leží Stockholmané, kteří si užívají života.

Kdyby neměla v těle tolik drog, zoufalství by pocítovala silněji.

Mělo to být krásné léto. S novým začátkem na několika úrovních. Chtěla se sblížit s Antonem a opět si vzít všechno, co ztratila. „Kde je můj syn?“ vydechla.

„Byl úplně hotový, tak odjel do vašeho bytu, aby se vyspal. Slíbila jsem, že se mu ozvu, až se proberete. Byl hodně nervózní.“

Danijela pátrala rukama kolem sebe. „Můžu mu zavolat.“

„Rentgen neprokázal žádné krvácení do hlavy, ale pravděpodobně jste utrpěla otřes mozku. Když jsme vás na příjmu oslovili, říkala jste, že je vám zle a bolí vás za krkem.“

Danijela si nevzpomínala, že by něco takového tvrdila, ale neodvažovala se odporovat. „Vážně?“

„Proto se musíte chvíli vyhýbat silně blikajícimu světlu. A taky displejům. Ve vlastním zájmu.“

Tahle doktorka nebyla jen mladá a nejistá. Byla také zlá.

„Dejte mi můj telefon. Slibuju, že nic nepovím.“

Lékařka se narovnalala. „Dám vědět vašemu synovi, že jste se probudila. Bude tu okamžitě.“

„Bitch,“ zamumlala Danijela a nebyla si jistá, jak moc nahlas to pronesla.

Lékařka se zastavila. „Promiňte? Říkala jste něco?“

„Ne, to nic,“ odpověděla rychle.

„Dobře. Ale chci s vámi mluvit o něčem jiném.“ Poněkud zvažněla.

„Jizva na vašem břiše...“ Ačkoli Danijela tušila, že lékařka zamíří právě k tomuhle, její neomalenost ji stejně ohromila. „Tu určitě nikdo neošetřoval v pořádné nemocnici. Rána musela být hluboká a opravdu velmi vážná.“